

23.12.2024

IZJAVA ZA JAVNOST

Zveza organizacij pacientov Slovenije je od maja 2023, ko so prišle v javnost informacije o nasilju osebja nad pacienti v Univerzitetni psihiatrični kliniki Ljubljana, večkrat pozvala javnost in odgovorne na Ministrstvu za zdravje, naj v okviru zakonskih pristojnosti odredijo nadzor, preiščejo navedbe in ukrepajo v skladu z zakonom. Po več kot letu in pol mediji poročajo, da je Ministrstvo za zdravje 23. 9. 2024 izdalo odločbo o opravljenem sistemskem nadzoru in kliniki naložilo deset ukrepov, med katerimi je bilo pet takšnih, ki jih je morala klinika izvršiti v mesecu dni. Glede na navedbe v odločbi gre za prelomni primer nadaljnjega razvoja profesionalne in vodstvene kulture v slovenskih zdravstvenih zavodih, zato je odgovornost ministrice in organov pregona, da zagotovijo spoštovanje navedenih standardov, še posebej velika.

Uradni postopki ministrstva za zdravje so dokazali, da so bile navedbe pacientov in zaposlenih zdravstvenih delavcev na kliniki resnične in je zanje vodstvo klinike ves čas vedelo, novinarjem pa je grozilo s tožbami.

Vsak pacient ima pravico do prijazne, pravočasne in kakovostne zdravstvene obravnave; izvajalci pa dolžnost, da takšno obravnavo nudijo in ves čas izboljšujejo - tudi s sodobnim in obveznim spremljanjem in obravnavo strokovnih zapletov in varnostnih incidentov.

Pridružujemo se pozivu Društva Altra, naše članice, ki v javnem pismu poudarja, da uporaba termina »blazina za izgubo zavesti« daje vtis legitimne besedne zveze, ki je v praksi uveljavljen in uveljavljen pristop. Vendar ni tako. **»Blazina za izgubo zavesti« ni posebni varovalni ukrep**, nikjer v omenjenem zakonu ni naveden in opisan, torej ga zakon ne ureja ... Odrejanje omenjenega ukrepa dokazuje, da so bile trditve o nasilju v Psihiatrični kliniki Ljubljana upravičene – omenjeno ravnanje je namreč nasilje, o tem ne sme biti nobenega dvoma.

Ker tudi druge navedbe v odločbi nedvoumno izkazujejo, da je osebje ravnalo z najbolj ranljivimi bolnicami in bolniki nezakonito, grobo in povsem v nasprotju z namenom, da se njihovo zdravje v bolnišnici izboljša in ne še poslabša, zahtevamo, da ministrstvo v smislu zagotavljanja varne in kakovostne obravnave pacientk in pacientov, med katerimi so ljudje na 'varovanih' oddelkih, ki jih tam zadržujejo proti njihovi volji, še bolj občutljivi. Od ministrstva za zdravje zahtevamo poročilo, ali je klinika že uresničila ukrepe, ki so bili navedeni v odločbi in je čas za njihovo izvedbo že potekel. Pričakujemo, da Ministrstvo za zdravje v primeru neizvajanja odrejenih ukrepov izvede vse postopke za zagotovitev odgovornosti vodstva Univerzitetne psihiatrične klinike Ljubljana.

Od Ministrstva za zdravje tudi terjamo, da nemudoma odredi podobne nadzore tudi v preostale psihiatrične bolnišnice v Mariboru, Vojniku, Ormožu, Begunjah in Idriji, saj je treba vsako nezakonito ravnanje s pacientkami in pacienti nemudoma odpraviti, zakonito nasilje pa podrobno dokumentirati in o njem poročati ter v najkrajšem času v skladu s Konvencijo o pravicah invalidov prenehati tudi s tem.

Zveza organizacij pacientov
Slovenije

Zaradi navedenih pomanjkljivosti pri delovanju uradnih ustanov in nadzornih mehanizmov v primeru Univerzitetne psihiatrične klinike Ljubljana ZOPS pričakuje popolno preglednost nadaljnjih nujnih postopkov in sprotno obveščanje javnosti.

Sekcija za duševno zdravje
koordinator
Tone Vrhovnik Straka

Zveza organizacij pacientov Slovenije
predsednica
Štefanija L. Zlobec